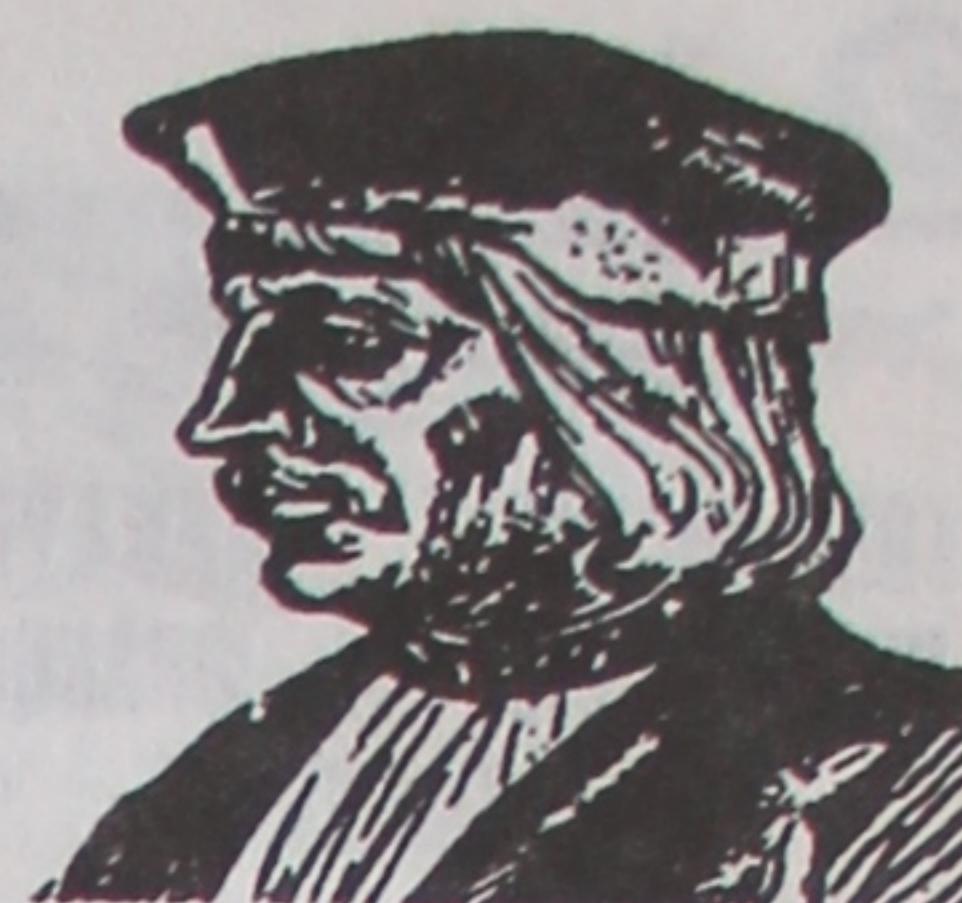

Гомельскій чынгаверстый

№ 14 (970)

АЎТОРАК, 19 кастрычніка 1999 г.

Газета заснавана ў верасні 1969 года

Выходзіць два разы ў месяц

Цена дагаворная

З юбілейных
урачыстасцей

УПЭЎНЕНЫМ КРОКАМ У НОВАЕ СТАГОДЗЕ

Мінула паўмесяца ад гэтай знамянальной падзеі. Але святочная ўрачыстасць, якая панавала ў нашым універсітэце 2 кастрычніка, яшчэ надоўга захаваецца ў памяці кожнага, каму выпаў гонар прымаць у ёй удзел. Размова ідзе аб нашай, першай на Гомельшчыне вышэйшай навучальнай установе, ад часу заснавання якой мінула 70 гадоў. Адначасова з гэтым юбілеем адзначалася і 30-годдзе стваранага на яе базе другога ў Беларусі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта, які носіць імя выдатнага беларускага першадрукара, вучонага і асьветніка Францыска Скарыны.

Шматмаштабным суботнім мера-

Надвор'е 2-га кастрычніка нібы спрыяла універсітэцкаму юбілею. Было сонечна і бязветрана, ртутны слупок узняўся да летней адзнакі.

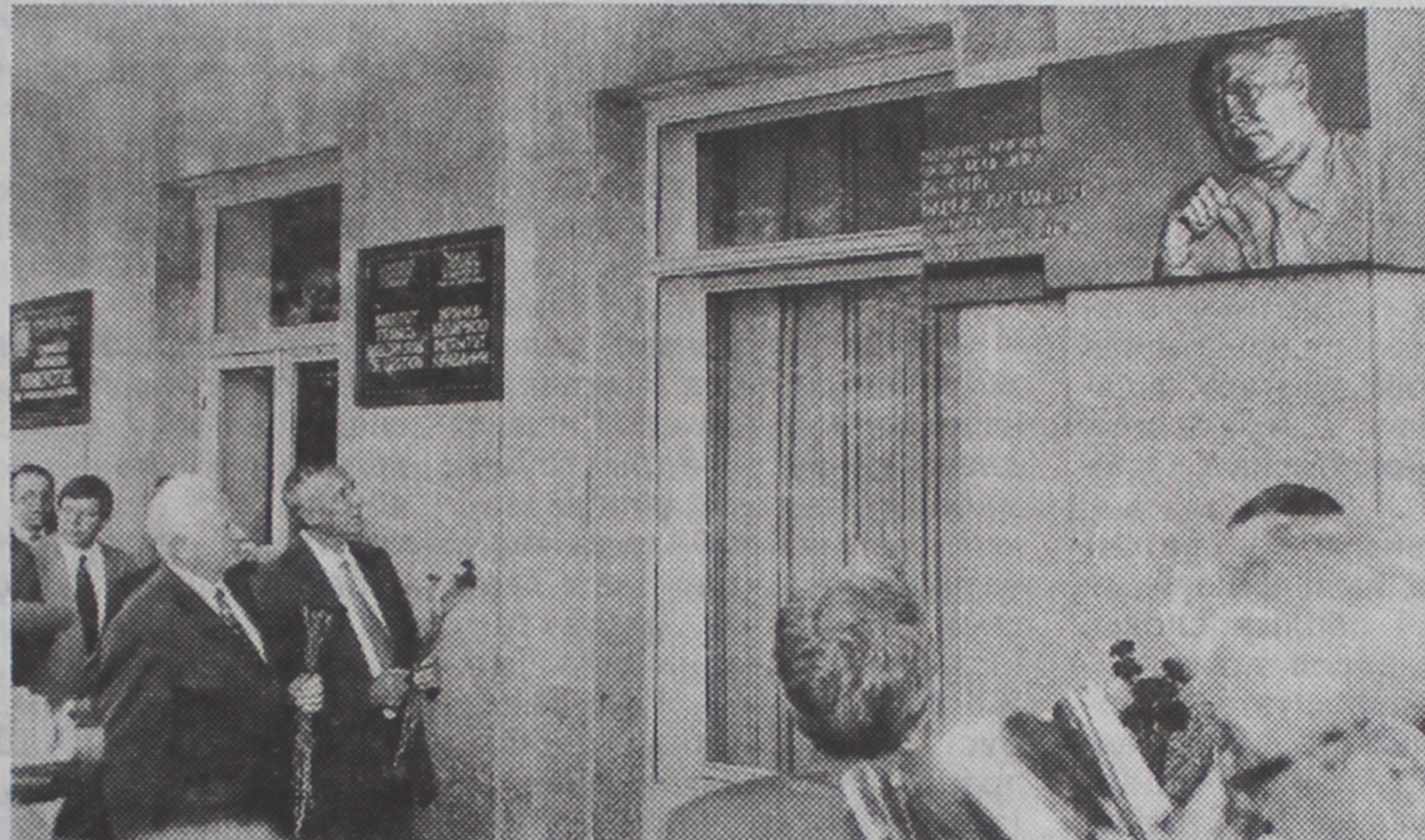
З самага ранку на наша свята пачалі прыбываць шматлікія гості з прывітальнымі адресамі і памятнымі падарункамі. Актыўнасць запрошаных на юбілей, іх цікаўнасць да ГДУ як вядучай вну рэгіёна стваралі атмасферу выключнага ўзаемаразумення і ўдзячнасці.

Адным з самых хвалюючых мерапрыемстваў стала ўрачыстае адкрыццё на корпусе фізічнага факультэта бронзавага барэльефа ў памяць былога рэктара універсітэта акадэміка Акадэміі навук Беларусі, лаўрэата Дзяржайной прэмii СССР, доктара фізіка-матэматычных навук, прафесара, заслужанага дзеяча навукі нашай краіны Б.В.Бокуця, які аддаў ГДУ 16 гадоў свайго нястомнага і вельмі плённага жыцця, зарэкамендаваў сябе не толькі выдатным вучоным, арганізаторам падрыхтоўкі высокакваліфікованых маладых спецыялістаў і фізічнай навукі, але і Чалавекам з вялікай літары. Прагэта вельмі шчыра, пранікнёна і з відавочным хваляваннем гаварылі рэктар ГДУ Л.А.Шамяткоў, старшыня

прыемствам папярэднічала вераснёўскае пасяджэнне Савета універсітэта. На ім выступіў рэктар член-карэспандэнт Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі Л.А.Шамяткоў. Леанід Аляксандравіч расказаў пра славны шлях вядучай вышэйшай навучальнай, наўковай і культурнай установы Беларускага Палесся, праведзенай падрыхтоўчай рабоце да яе юбілею. Ва ўрачыстай абстаноўцы ён жа ўручыў дыпломы дацэнтаў кандыдату юрыдычных навук, дэкану юрыдычнага факультэта Ю.А.Ключніку, кандыдату філалагічных навук, дэкану філфака У.А.Бобрыку, кандыдату эканамічных навук з кафедры бухуліку, кантролю і АГД Л.М.Кравец, а вялікай групе

ўзнагароджаных — Ганаровыя граматы і Граматы Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь.

На Савеце універсітэта яго калектыву цёпла віншавалі з юбілейнымі датамі старшыня гарадскога Савета дэпутатаў У.С.Чарнаштан, намеснік старшыні гарвыканкома В.В.Зашчук, намеснік кіраўніка адміністрацыі Цэнтральнага раёна г.Гомеля Ю.П.Лашкевіч, намеснік старшыні абкома прафсаюза работнікаў адукацыі і наўку Н.І.Аліферэнка. Групе выкладчыкаў і супрацоўнікаў універсітэта яны ўручылы Ганаровыя граматы адпаведна гарсавета, гарвыканкома, адміністрацыі Цэнтральнага раёна і абкома гаіновага прафсаюза.

Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь А.А.Малафееву, старшыня Гомельскага абвіянкому М.Р.Вайцянкоў, былы вучань Барыса Васільевіча, а цяпер прадаўжальник яго справы на фізічным факультэце — кіраўнік навуковай аптычнай школы член-карэспандэнт НАН Беларусі, прафесар А.М.Сердзюкоў, былы аднакурснік, а зараз загадчык

лабараторыі фізікі высокіх энергій Інстытута фізікі член-карэспандэнт НАН Беларусі А.А.Богуш.

Права зняць пакрывала з бронзавага барэльефа акадэміку Б.В.Бокуцу было прадстаўлене А.А.Малафееву, М.Р.Вайцянкову, міністру адукацыі В.І.Стражаву, Л.А.Шамяткову. Пасля гэтага да памятнага месца было ўскладзена мноства кветак.

Да юбілею універсітэта ў яго выставачнай зале быў наладжаны паказ навуковых і творчых прац наших выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Экспанаты выставы зацікавілі шматлікіх яе наведальнікаў.

Была магчымасць таксама наведаць музей Францыска Скарыны. У Кнізе водзіцы ганаровых гасцей старшыня Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь А.А.Малафееву зрабіў такі запіс: "70-гадзе Гомельскага універсітэта — гэта вялікая і значная падзея для ўсёй Рэспублікі Беларусь. За праўшую дзесяцігоддзі універсітэт пераўтварыўся ў буйны навучальны і навуковы цэнтр рэспублікі. Пастаянна расце аўтарытэт і вядомасць гэтай навучальнай установы. Яе справы і поспехі нас радуюць.

Жадаю калектыву універсітэта новых поспехаў у высакароднай і пат-

(Заканчэнне на 2-й стар.)

Знаёмыя з экспанатамі выставы.

Коллективу Гомельскага
государственнага університета
ім. Ф. Скарыны

Дорогие коллеги, друзья!

Горячо и сердечно поздравляем профессорско-преподавательский коллектив и студентов со знаменательным событием — 70-летним юбилеем.

За эти годы из агропедагогического института ваше учебное заведение выросло в крупный научный, образовательный и культурный центр Белорусского Полесья.

Вклад коллектива в развитие науки и народного хозяйства, формирование национальной системы пе-

дагогического образования получил заслуженное общественное признание.

Главной чертой профессорско-преподавательского состава университета является чувство новизны, понимание задач сегодняшнего и завтрашнего дня.

Вы растите грамотную и трудолюбивую молодежь, способную решать важнейшие социальные задачи.

Многие выпускники вуза стали учеными, высококвалифицированными специалистами, мастерами пе-

Председатель областного исполнительного комитета Н.Г.ВОЙТЕНКОВ.

дагогического труда и играют большую роль в реформировании системы образования нашей области.

Примите слова особой благодарности за то, что и сегодня в таких сложных экономических условиях вы не только сохранили, но и продолжаете развивать систему подготовки кадров нашего региона и республики в целом.

Желаем вам результативного творческого поиска, успехов в реализации государственно-образовательной политики и большого человеческого счастья.

Председатель областного Совета депутатов В.С.СЕЛИЦКИЙ.

Калектыву Гомельскага дзяржаўнага універсітэта ім. Францыска Скарыны
Шаноўныя сябры!

Сардзчна вішу вас з прысуджэнем універсітэту Ганаровага дзяржаўнага сцяга Рэспублікі Беларусь. Гэта спрадвядлівая і вельмі высокая ацэнка дзейнасці навучальнай установы. У ёй сканцэнтраваны вынікі самаданай руплівай працы многіх пакаленняў навукова-педагагічных работнікаў, аспірантаў, студэнтаў. Шчыра жадаю кожнаму з вас здароўя, асабістага щасця і добра гаёў ў працы на карысць роднай Беларусі і яе народа.

З пачуццём глыбокай павагі, шчырай удзячнасці і гонару за землякоў СТАРШИНЫ САВЕТА РЭСПУБЛІКІ НАЦЫЯНАЛЬНАГА СХОДУ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ П.ШЫПУК.

Дарагі Леанід Аляксандравіч!
Асабіста вас, усіх выкладчыкаў, студэнтаў, супрацоўнікаў універсітэта шчыра віншу з юбілеем. Новых вам выдатных поспехаў у наўцы, дабравыту, шчасця.

Народны пісьменнік Беларусі
Іван ШАМЯКІН.

Рэктару Гомельскага
государственнага
університета імени
Францыска Скарыны
Л.А.Шеметкову
Многоўажаемыі Леонід
Александровіч!

Досточтывыя члены професарскo-преподавательской корпорации, сотруднікі і студэнты Гомельскага ўніверсітета!

В день празднования 70-летия одного из крупнейших высших учебных заведений Республики Беларусь сердечно приветствую Вас со славной годовщиной!

Нынешнее торжество не только свидетельствует о зрелом возрасте сего учебного заведения, но также подает всем нам повод к благодарному подведению итогов славных свершений предшествующих поколений тружеников ныне честившего университета.

Составляя жизнеописание своей альта-матер, торжествующей ныне 70-летней юбилей, любой ее воспитанник обнаружит в зеркале биографии Гомельского университета отражение исторических судеб нашего Белорусского Отечества. Поэтому я призываю всех нас не забывать, сколь велика наша общая ответственность перед лицом тех тружеников университетской нивы, кто был прежде нас и кто грядет вслед за нами, за доброе имя и славные дела Гомельского университета.

Паки приветствую досточтимое высокое собрание со знаменательной годовщиной и желаю всемерной помощи Божией во всех благих дела, а напаче в стяжании Духа Господня, духа премудрости и разума, духа совета и крепости, духа ведения и благочестия (Ис.11:2)!

ФИЛАРЕТ, МИТРОПОЛИТ МИНСКИЙ И СЛУЦКИЙ, ПАТРИАРХ ЭКЗАРХ ВСЕЯ БЕЛАРУСИ.

У ГОНАР СВЯТА РАБОТНІКАУ
КУЛЬТУРЫ

У нашай краіне ўстаноўлена новае прафесійнае свята — Дзень работніка культуры. Сёлета яно адзначалася ўпершыню 10 кастрычніка. З гэтай нагоды за шматгадовую плённую работу па развіццю нацыянальнай культуры, маральна-эстэтычнаму выхаванню насељніцтва група лепшых работнікаў культуры Гомельшчыны ўзнагароджана Ганаровай граматай абласнога выкануячага камітэта. Яе ўдастоены і прарэктар па культурна-асьветніцкай работе нашага ўніверсітэта А.В.Лысянкоў.

Гомельскаму дзяржаўнаму універсітету імя Францыска Скарыны

Нацыянальная акадэмія
навук Беларусі сардэчна
віншует калектыв Гомельскага
дзяржаўнага ўніверсітета імя
Францыска Скарыны з 70-гадо-
дзем з дня заснавання.

З першых дзён сваёй ра-
боты ў якасці Гомельскага
педагагічнага інстытута ваша
навучальная ўстанова стала
цэнтрам высокай духоўнасці і
культуры, прадаўжальніцай
традыций створанага ў 1929
годзе агрепедінтытута, сап-
раўднай кузня педагогічных
кадраў у Беларусі.

Вашы выпускнікі плённа
працују на ніве адукцыі,
культуры ў многіх арганіза-
цыях і установах Беларусі, краін
СНД.

Шэраг вашых выпускнікоў
адзначаны высокімі дзяржаў-
нымі ўзнагародамі, частка з іх
маюць ганаровыя званні
СССР, БССР, Рэспублікі Бе-
ларусь.

За поспехі ў падрыхтоўцы
высокакваліфікованых специ-
ялістаў і развіціі навуковых
даследаванняў ваша навучальная
інстытуція ў 1969 годзе пе-
раўтворана ў дзяржаўны юні-
версітэт, якому ў 1988 годзе
прысвоена імя Францыска
Скарыны.

Універсітэт паспяхова
ажыццяўляе актуальную наву-
ковую даследаванія па 18
прыярытэтных навуковых на-
прамках, сфарміраваны і пас-
пяхова развіваюча навуково-
педагагічныя школы па алгебре,
алгебры і акустыцы крыш-
талёў, стварэнню новых пер-
спектывных матэрыялаў, па
фізіцы высокіх энергій эле-
ментарных часціц, камп'ютара-
метрыі і імітацыйнаму мадэ-
ліраванню вылічальных сістэм,
фітацэналогіі лугавых экасі-
стэм, проблемах педагогікі і
маральнага выхавання, бела-
рускаму мовазнаўству, экана-
мічнай тэорыі і метадалогії
еканамічнай навукі.

Гэтыя даследаванія дазва-
лююць павысіць эфектыўнасць
розных галін гаспадаркі і пры-
родакарыстання, палепшыць
стан навакольнага асяроддзя,
садзейніцаць прагрэсу ў ду-
хоўным развіціі грамадства,
паспяховому развіцію і фун-
кцыянуванню сістэмы адукы-
ці, культуры.

Павышэнне якасці падрых-
тоўкі специялістаў стварыла
добрая ўмовы для плённага
супрацоўніцтва вашага юні-
версітета з замежнымі навуко-
вымі і навукова-педагагічнымі
цэнтрамі, яго станаўлення як
klassічнага ёўрапейскага юні-
версітета.

Вітаючы ў дзень славутага
юбілею калектыву выклад-
чыкаў і студэнтаў Гомельскага
дзяржаўнага ўніверсітета імя
Францыска Скарыны, вучоныя
Нацыянальнай акадэміі
навук Беларусі жадаюць вам
поспехі ў навучальнай і на-
вуковой работе, новых вялікіх
дасягненняў на карысць на-
шай Радзімы — Рэспублікі
Беларусь.

Презідэнт НАН Беларусі
акадэмік А.П. ВАЙТОВІЧ.

Віц-презідэнт НАН Беларусі
акадэмік І.В. ГАЙШУН.

Віц-презідэнт НАН Беларусі
акадэмік І.Дз. ВАЛА-
ТОЎСКІ.

Віц-презідэнт НАН Беларусі
акадэмік П.А. ВІЦЯЗЬ.

Галоўны вучоны сакратар
НАН Беларусі член-карэ-
спандэнт Ф.А. ЛАХВІЧ.

(Заканчэнне.
Пачатак на 1-й стар.)

рэбнай справе падрыхтоўкі
спецыялістаў для Рэспублікі
Беларусь".

Кульмінацыйным у пра-
вядзенні юбілейных мерапры-
емстваў стала ўрачыстае па-
сяджэнне ў актавай зале. Ус-
тупным словам яго адкрыў
рэктар юніверсітета Л.А. Ша-
маткоў. Ён прадставіў прысут-
ным самых ганаровых гасцей,
а затым падвёў асноўныя
вынікі 70-гадовага шляху на-
шай вну, пры гэтым асаблівую
увагу звярнуў на дасягненні
ГДУ за 30 гадоў яго існаван-
нія.

Вялікае ўражанне на
удзельнікаў урачыстасці зрабі-
ла выступленне старшыні
Палаты прадстаўнікоў Нацыя-
нальнага сходу Рэспублікі Бе-
ларусь А.А. Малафеева. Ана-
толь Аляксандравіч перадаў
нашаму калектыву слова юбі-
лейных віншаванняў ад Прэзі-
дэнта краіны А.Р. Лукашэнкі і
ад сябе асабіста, уручыў вы-
сокія ўзнагароды: юніверсітэту —
Ганаровы дзяржаўны

сцяг Рэспублікі Беларусь і Га-
наровую грамату Нацыяналь-
нага сходу Рэспублікі Бела-
русь, прарэктару па навуковай
рабоце прафесару Д.Р. Ліну і
загадчыку кафедры матэма-
тичных праблем кіравання
прафесару І.В. Максіменку —
медалі "За працоўную зас-
лугу", загадчыку кафедры бе-
ларускай мовы доктару філа-
лагічных навук А.А. Станкевіч —
медаль Францыска Скарыны.

Кранальнымі на святоч-
ным сходзе былі юбілейныя
віншаванні і цёплыя слова,
сказаныя ў адрас другога ў
Беларусі юніверсітета, старшыні
Гомельскага аблвыканкома
М.Р. Вайцянкова, міністра
адукцыі В.І. Стражава,
старшыні Гомельскага абл-
асноўнага Савета дэпутатаў
В.С. Сяліцкага, першага намес-
ніка старшыні Дзяржкамітэта
на навуцы і тэхналогіях
У.П. Байкова, выпускніка на-
шай вну намесніка старшыні

Ганаровай граматай
Савета Міністэрства
Рэспублікі Беларусь:
ШТЭНІЕР І.Ф., доктар
філагічных навук, прафесар,
загадчык кафедры бе-
ларускай літаратуры.

Значком "Выдатнік
адукцыі Рэспублікі
Беларусь":

БАБЫНА У.П., кандыдат
еканамічных навук, дацэнт,
загадчык кафедры бухгал-
тарскага ўліку, кантролю і
АГД;

БАННІКАВА Л.С., кандыдат
педагагічных навук, дацэнт,
загадчык кафедры тэарэтычнай
тэорыі і практикі англійскай
мовы;

КАРМАЗІН А.П., прарэктар
па кадрах і сацыяльна-

ВІНШУЕМ! ДА ЮБІЛЕЮ УНІВЕРСІТЭТА ЎЗНАГАРОДЖАНЫ

бытавых пытаннях, кандыдат
фізіка-матэматычных навук,
дацэнт;

МАКСІМЕНКА М.В.,
доктар фізіка-матэматычных
навук, прафесар, загадчык
кафедры тэарэтычнай фізікі;

НАВУЧЫЦЕЛЬ М.В.,
доктар эканамічных навук,
прафесар кафедры эканамі-
чных тэорый;

ФІЛІПЦОУ У.Ф., кандыдат
фізіка-матэматычных на-
вук, дацэнт кафедры дыферэнціяльных
ураўненняў.

Ганаровай граматай
Міністэрства адукцыі
Рэспублікі Беларусь:

ЗАЙЦАУ Б.М., кандыдат
псіхалагічных навук, дацэнт
кафедры тэорыі і методыкі
фізічнай культуры;

КАЛЯДА В.А., кандыдат
педагагічных навук, дацэнт,
загадчык кафедры фізічнага
выхавання і спорту;

МАЛАХАУ А.А., кандыдат
геаграфічных навук, дацэнт
кафедры эканомікі і кіраван-
ня вытворчасцю;

МАНАХАУ В.С., доктар
фізіка-матэматычных навук,
прафесар кафедры алгебры
і геаметрыі;

СЕЛЬКІН М.В., доктар
фізіка-матэматычных навук,
прафесар, першы прарэктар,
практор па вучэбнай рабо-
це;

ТАЛКАЧОУ В.І., кандыдат
біялагічных навук, дацэнт
кафедры заалогіі і аховы
природы;

ХАРЛАМАУ І.Ф., доктар
педагагічных навук, прафе-

сар, загадчык кафедры пе-
дагогікі;

ДЗЯМЕНЦЬЕВА Л.А.,
загадчыца канцыляры;

ПАПКОВА Н.І., начальнік
вучэбнага аддзела;

ПАШУК С.Я., начальнік
планава-фінансавага аддзе-
ла;

АКУЛІЧ М.У., кандыдат
тэхнічных навук, дацэнт ка-
федры камерцыйнай дзе-
нісці і фінансаў;

КАЗЛОВА Р.М., доктар
філагічных навук, прафесар
кафедры рускага, агуль-
нага і славянскага мовазнаў-
ства;

ЛЕМЯШКОУ У.С., кандыдат
педагагічных навук, дацэнт
кафедры лёгкай атле-
тыкі і лыжнага спорту;

(Працяг на 3-й стар.)

ПРЫ ЎЗАЕМАДЗЕЯННІ З НАЦЫЯНАЛЬНАЙ АКАДЕМІЯЙ НАВУК

навуковых, навукова-педага-
гічных канферэнцый, нарад,
сімпозіумаў, семінараў і г.д.

НАН Беларусі абавязала-
ся прыцягваць выкладчыкаў і
вучоных, супрацоўнікаў ГДУ
да выканання ўзаемавыгадных
даследаванняў і распрацовак,
накіроўваць ва ўніверсітэт спе-
цыялістаў з ліку вядучых ву-
чоных для чытання лекцый,
правядзення семінараў і кан-
сультаций. Будзе ажыццяў-
ляцца стажыроўка прафесар-
ска-выкладчыцкага саставу
ГДУ ў навуковых арганізацы-
ях акадэмій, праводзіцца мэта-
вы прыём у аспірантуру НАН
Беларусі асоба па накіраваннях
ГДУ у адпаведнасці з правіламі
прывету на дамоўленай асно-
ве. Студэнты юніверсітета змо-
гуть праходзіць пераддыплом-
ную і вытворчую практику ў
навуковых арганізацыях НАН
Беларусі і інш.

У сваю чаргу наш юнівер-
сітэт абавязваеца прыцягваць
вучоных Нацыянальнай ака-
дэміі да выкладчыцкай дзе-
нісці, удзелу ў вучэбна-мета-
дyczнай і арганізацыйна-мета-
дyczнай рабоце факультэтаў і
кафедр, стварыць сумесныя
навукова-вучэбныя цэнтры і
філіялы прафілюючых кафедр
у адпаведнасці са спецыфікай
падрыхтоўкі специялістаў для
народнай гаспадаркі рэспублікі
і тэндэнцыямі развіція ГДУ.
Запланаваны ўздел у фармі-
раванні і выкананні рэгіяналь-
ных навукова-тэхнічных праг-
рам па рашэнню актуальных
проблем развіція Гомельска-
га рэгіёна.

В.САФОНАУ,
начальнік НДС.

Пра вучонага-земляка

БАГЧУСЕ ЖАВУКОВЫ СПАДЧЫСТВО

віча. Для Беларусі такое супрацоўніцтва найбольш важна, таму што дакументальнаяя кіненіцы, рукапісныя і друкаваныя творы нашага земляка знаходзяцца ў архіўных і бібліятэчных сковішчах суседніх краін.

У гэтым сэнсе Доўнараўская чытанні, ініцыятыва правядзення якіх належыць нашаму ўніверсітету і Рэчыцкаму гардскому выканачаму камітэту, сталі своеасаблівым стымулам актыўнасці шматбаковых даследаванняў, звязаных з імем і творчасцю М. В. Доўнара-Запольскага.

Так, у апошніх чытаннях прыняты ўдзел 28 даследчыкаў з Беларусі, Расіі і Украіне, сярод якіх — архівісты, гісторыкі, культуролагі, філолагі, эканамісты, юрысты. З прывітальнімі словамі выступілі на меснік старшыні Рэчыцкага гарвыканкома С. А. Гапанюк і прапрэктар ГДУ па навуковай работе Д. Р. Лін. З цікавымі і змястоўнымі дакладамі выступілі дактары гістарычных навук С. І. Міхальчанка (Бранск), Ю. А. Мыцык (Кіеў), А. С. Ліс і Э. Р. Іофэ (Мінск), Х. О. Бейлькін (Гомель), таксама кандыдаты навук М. Ф. Шумейка і В. У. Скалабан (Мінск), І. Б. Мацяш і І. У. Верба (Кіеў), даследчыкі

Д. Л. Яцкевіч і А. Л. Кіштымай (Мінск). Годна прадставілі наш ўніверсітэт дацэнты В. С. Новак, Б. У. Сарвіра, І. В. Нямкевіч, Ю. А. Ключнікай, выкладчык В. І. Галко. Добры даследчыкі ўзвесьні прадэмманстраўваў аспірант кафедры эканамічных тэорый Д. Казлоў.

Канституючы вынікі двухгадовай працы, удзельнікі чытання зазначылі, што зроблены значны крок у даследаванні доўнараўскай тэматыкі. У прыватнасці, амаль поўна рэканструявана хроніка жыцця Мітрафана Віктаравіча, досыць грунтоўна вывучана яго дзеянасць як фалькларыста, археографа, педагога і арганізатора вышэйшай школы. Першыя вынікі дасягнуты ў ацэнцы яго як эканаміста і гісторыка эканомікі, у чым была адзначана заслуга кафедры эканамічных тэорый нашага ўніверсітета, якая першая распачала даследаванне спадчыны М. В. Доўнара-Запольскага на прафесійна-еканамічным узроўні. Была зроблена выснова, што ўзвесьні даследаванняў дазваляе прыступіць да падрыхтоўкі навуковай біяграфіі М. В. Доўнара-Запольскага сіламі сумеснага беларуска-расійска-украінскага аўтарскага калектыву.

У той жа час удзельнікі

чытання падкрэслі перспектыву даследаванняў далейшых даследаванняў праблем этнографіі, права, гісторыі Беларусі і Расіі ў творчасці навукоўцаў. Актуальнімі застаюцца таксама вышуку новых дакументаў і эпістолярнай спадчыны М. В. Доўнара-Запольскага. Было пастаўлене пытанне аб пошуках шматтысячнай бібліятэкі, што была пакінута ў Беларусі пасля ад'езду навукоўцаў у Маскву ў 1926 г.

На сённяшні дзень наспела таксама неабходнасць падрыхтоўкі біяграфічна-бібліографічнага даведніка з уключеннем поўнага пераліку работ Доўнара-Запольскага і публікацій аб ім самім. Прадстаўнік Украіны заявіў, што гэта праца будзе ўключана ў план работы Украінскага навуковадаследчага інстытута архіўнай справы і справаўства. Спадзяємся, што аналагічны крок будзе зроблены і з беларускага боку. Уздзел у работе абязцяці таксама расійская калегі.

Удзельнікі чытання падкрэслі важнасць і перспектыву даследаванняў падрыхтоўкі навуковай біяграфіі М. В. Доўнара-Запольскага сіламі сумеснага беларуска-расійска-украінскага аўтарскага калектыву.

Успаміны аб практицы**ПЕРШАЯ І ЦІКАВАЯ**

Як вядома, у мінулым годзе ва ўніверсітэце быў адкрыты набор на спецыяльнасць "Экалогія". Мінулым летам для яе студэнтаў упершыню праводзіліся вучэбныя паліявыя практикі, якія з'яўляюцца адной з важнейшых частак падрыхтоўкі будучых спецыялістаў. Студэнтам-экологам неабходна было замацаваць і паглыбіць у прыродных і антрарапагенна-змененых умовах веды, атрыманыя на лекцыях і ў час лабараторных заняткаў, навучыцца асноўным прыёмам і методам даследаванняў, забяспечыць самастойную работу як у полі, так і у працэсе штодзённай маршрутнай апрацоўкі сабранага матэрыялу, праводзіць па іх навукова-даследчую работу.

Вучэбным планам прадугледжвалася правядзенне трох практик: агульнаеаграфічнай, біялагічнай і тапаграфічнай. Першая ўключала замацаванне і паглыбленне ведаў, атрыманых на занятках па глебазнаўству, метэаралогіі і кліматалогіі, агульной геалогіі, а таксама выпрацоўку навыкаў паліяевых геаграфічных даследаванняў. Біялагічна — замацоўвалася і паглыбліла веды па біялогії, сістэматыцы раслін і жывёлін.

Асноўай базай практик быў выбраны вучэбны палігон "Чонкі". Гэта тэрыторыя з унікальнымі прыроднымі комплексамі, у якой прадстаўленыя шырокалістывыя і хвойныя

аналізу прац па беларускай тэматыцы і, найперш, "Гісторыі Беларусі" 1926 г., якая была выдадзена ўсяго аднойчы і ўжо стала бібліографічнай рэдкасцю. У сувязі з гэтым аднадушную падтрымку атрымала праграма супрацоўніцтва Гомельскага дзяржуніверсітэта і Рэчыцкага гардскага выка-научага камітэта па ўкаве-чанні імя М. В. Доўнара-Запольскага, адным з пунктаў якой з'яўляецца і падрыхтоўка новага навуковага перавыдання "Гісторыі Беларусі".

Улічваючы значэнне навуковой спадчыны М. В. Доўнара-Запольскага, неабходнасць яе даследавання і зацікаўлен-насць у гэтым навукоўцаў і грамадскасці Беларусі, Расіі і Украіны, удзельнікі чытання ініцыярувалі стварэнне міжнароднага Доўнараўскага камітэта, які б узяў на сябе распрацоўку праграмы далейшых даследаванняў і каардынацыю навуковых сіл.

На заканчэнне была адна-душна выказана ўдзячнасць Рэчыцкаму гарвыханкаму за выдатную арганізацію чытання і сардечны прыём іх удзе-льнікаў.

В.ЛЕБЕДЗЕВА,
ст. выкладчык кафедры
беларускай культуры,
сакратар аргкамітэта па
правядзенню II Доўнараўскіх
чытанняў.

лясы (у тым ліку дубравы 110-130-гадовага ўзросту), поймы і балоты. У вучэбных і навукова-даследчых мэтах быў закладзены палігон-трансект, які мае агульную працягласць звыш 10 км і праходзіць праз тыповыя прыродна-тэртыярныя комплексы. Тут вяліся назіранні за рознымі кампа-нентамі прыродных ландшафт-таў: глебамі, геалагічнымі працэсамі, водамі, мікрокліматам, расліннасцю і жывёльным све-там. Праведзена інвентыза-ция прыродна-тэртыярных комплексаў і іх экалагічнага стану. Важнай задачай з'яўлялася ацэнка рэкрэацыйных змен, што адбываюцца ў прыродзе.

Студэнты знаёміліся з ме-тадамі геаграфічных даследо-ванняў, батанічнага апісання, вывучэння беспазованочных і пазваночных жывёлін. У хо-дзе практикі немалая ўвага ўдзялялася самастойнай рабо-це студэнтаў па тэмах ВДРС.

Сабраны гербарыі, якія адлюстроўваюць відавы састаў драўнінай, хмызняковай і травяністай расліннасці палігона, а таксама калекцыі пазваночных і беспазованочных жывёлін розных сістэматычных і экалагічных груп.

Актыўнасць і асаблівую зацікаўленасць прайвілі ў час практик студэнты Н. Карліона-ва, В. Лук'яненка, Ж. Бялова, А. Абуховіч (гр. ЭК-21), З. Рога-ва, В. Дрэвіла, В. Наважылава, С. Міськова, Т. Маджара-ва, Н. Хазіпава (гр. ЭК-22).

А. ГУСЕЎ,
ст. выкладчык кафедры
экалогіі.

Рэктарат, грамадскія арганізацыі і калектыв ўніверсітэта выказваюць глыбокае спачуванне начальніку аддзела кадраў **ОСІПАВАЙ Таццяне Іванаўне** з выпадку напаткаўшага яе гора — смерці **МАЦІ**.

3 III міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі**КРОПКУ СТАВІЦЬ РАНА**

З цягам часу чарнобыльская бяды пацынае забывацца, бо на першы план выйшли праблемы іншага характару — як выжыць матэрыяльна ва ўмовах эканамічнага крызісу. Між тым экалагічная сітуацыя ў пачырпальных ад аварыі на ЧАЭС рэйнах застаецца па ранейшаму складанай. Задача вучоных — навучыць людзей выжываць у гэтых неспрыяльных умовах. Такой бачаць сваю задачу ўдзельнікі традыцыйнай міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі "Праблемы фізічнай культуры насељніцтва, якое пражывае ва ўмовах неспрыяльных фактараў навакольнага асяроддзя". Ужо трэці раз праходзіла яна нядзя-на на базе нашага ўніверсітэта, факультэта фізічнай культуры, кафедры АЛФК. У Гомель з'ехаліся вучоныя, выкладчыкі вну, работнікі аховы здароўя, трэнеры па відах спорту, настаўнікі школ і з Расіі, Украіны, усіх рэгіёнаў Беларусі, прадстаўнікі Прыбалтыкі.

ГДУ невыпадкова стаў месцам правядзення гэтых канферэнцый. Як адзначаў у час адкрыція апошній прапрэктар ўніверсітета па навуковай работе Д. Р. Лін, на факультэце фізічнай культуры, які адвягаваў сваё 50-годдзе, дасягнутыя важкія паказыкі ў навуковай дзеянасці: тут плённа ідзе распрацоўка вучэбных, трэніровачных, азда-раўленчых методык, пашыра-юща і ўмацоўваючыя сувязі з шэрагам профільных рэспубліканскіх і расійскіх вну.

На пленарным пасяджэнні і ў час работы чатырох секцый было заслушана і абмеркавана звыш 80 дакладаў і паведамленняў. У іх узміналіся пытанні ўздыўніцтва выкарystання форм, сродкаў і метадаў фізічнага выхавання дашкольнікаў, навучэнцаў, студэнтаў і дарослага насељніцтва ў розных экалагічных умовах; перспектыў падрыхтоўкі спартыўных рэзерваў і асаблівасці арганізаціі вучэбна-трэніровачнага пракцэсу на сучасным этапе развиція спорту; комплекснага кан-тrolю за фізічнымі развіціем, функцыянальнай і фізічнай пад-рыхаванасцю, станам здароўя насељніцтва рознага ўзросту, якое пражывае ў неспрыяльных

екалагічных умовах; уплыву сродкаў, метадаў і форм азда-раўленчай фізічнай культуры на людзей рознага ўзросту, якія маюць адхіленні ў стане здра-роў.

У час работы "Круглага ста-ла" ўдзельнікі канферэнцыі аб-мяркоўвалі праблемы і перспектыўныя развіціць фізічнай культуры ў сучасным грамадстве. Адзначалася, што чарнобыльская праблема датычыць не толькі рэгіёнаў, якія пачырпелі ад аварыі. Яна глабальная. Па дадзеных МАГАТЭ з 1961 па 1988 гг. у свеце адбылося звыш 300 аварый рознай ступені, што, безумоўна, адмоўна ўплывае на жыццяздольнасць чалавека. Тому заспакойвацца, ставіць кропку ў вырашэнні гэтыя праблемы пакуль яшчэ рана, і задача навукі сёняня, як адзначалася на канферэнцыі, супрацьстаяць шкоднаму уплыву варадыцьцяў рознымі методамі, фарміраваць у людзей патрэбу ў здаровыя ладзе жыцця. Не-абходна дакладна абургунаваць значэнне традыцыйных метадаў фізічнай культуры, знайсці тэхнікі, якія ўмовы, у якіх гэтыя метады павінны рэалізоўвацца больш эфектыўна, вызначыць, хто будзе працаўваць над гэтым — педагогі, медыкі, радыёбіёлагі і г.д.

Удзельнікі канферэнцыі з заклапочанасцю канстатавалі, што на якасць іх навуковых даследаванняў, выданне неабходнай літаратуры адмоўна ўплываюць эканамічны фактар — недахоп фінансавання. Стрымлівае

Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны

аб'яўляе конкурс на замяшчэнне вакантных пасад па кафедрах:

- падыходчай сацыялогіі — асістэнта;
- тэорый і гісторый дзяржавы і права — асістэнта;
- алгебры і геаметрыі — асістэнта;
- псіхалогіі — асістэнта (2);
- экалогіі — асістэнта;
- эканомікі і кіравання вытворчасцю — асістэнта;
- беларускай мовы — асістэнта (2);
- заалогіі і аховы прыроды — асістэнта;
- беларускай літаратуры — дацэнта;
- гісторый Беларусі — ст. выкладчыка;
- тэорый і методыкі фізічнай культуры — дацэнта.

Тэрмін падачы заяў — не пазней 1 месяца з дня апублікавання паведамлення.

Заявы накіроўвацца на адрес: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104.

Т.ДУБЯК.

ЗАСНАВАЛЬНІК — Гомельскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Ф. Скарыны.

Наш адрас: 246699, г. Гомель, вул. Савецкая, 104, пакой 1-18, тэл. 57-43-21.
Зарэгістравана ў Дзяржкамдруку 26 чэрвеня 1996г. Рэгістрацыйны № 263

Спонсар газеты — прафком студэнтаў.

Газета набрана и сверстана на настольно-издательском комплексе ИВЦ ГГУ, отпечатана на фабрике "Полеспечать", г. Гомель, ул. Советская, 1.